

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Монтана

РЕШЕНИЕ № МО 53 – ЕО/2023 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 14, ал. 2 и ал. 5, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), чл. 31, ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), представената информация и документация от възложителя и получени становища от Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Монтана и Областна дирекция „Земеделие“ (ОДЗ) – Монтана

РЕШИХ

да се извърши екологична оценка на *Частично изменение на Общ устройствен план (ОУП) на община Георги Дамяново и Подобен устройствен план – план за застрояване (ПУП – ПЗ) за поземлен имот (ПИ) с идентификатор 35871.240.63 по кадастралната карта и кадастралните регистри (КККР) на с. Каменна Рикса, общ. Георги Дамяново, при прилагането на които има вероятност да се окаже значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в защитени зони BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ и BG0002002 „Западен Балкан“.*

Възложител: „Грин Буш“ ООД, с адрес на седалище: гр. София, р-н Изгрев, ул. „Незабравка“ № 33А, бл. 315, ет. 7, ап. 26, ЕИК: 201369851.

Характеристика на плановете: Едновременно изработване на частично изменение на ОУП на община Георги Дамяново и ПУП – ПЗ за ПИ с идентификатор 35871.240.63 по КККР на с. Каменна Рикса, общ. Георги Дамяново е разрешено с Решение № 384 от Протокол № 44/02.06.2023 г. на Общински съвет – Георги Дамяново. Имотът е незастроен, земеделска територия, с начин на трайно ползване „нива“, категория на земята: 9, площ 163004 м². Намира се в близост до регулацията на с. Каменна Рикса, общ. Георги Дамяново. Граничи с ниви, полски път и жилищната територия на с. Каменна Рикса. С изменението на ОУП се предвижда промяна на територията, в която попада имота от обработваеми земи – ниви в предимно производствена устройствена зона. С ПУП – ПЗ се предвижда отреждане на ПИ с идентификатор 35871.240.63 по КККР на с. Каменна Рикса, общ. Георги Дамяново „За производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и трафопост“ и застрояване с ограничителна линия при следните устройствени показатели: свободно ниско застрояване; П заст. 70%; Кинт. 1; минимална озеленена площ 20%.

Плановите са свързани с инвестиционно намерение на възложителя за изграждане на фотоволтаична инсталация (фотоволтаични модули, кабели и инвертори) с обща мощност до 15 MW с цел продажба на произведената електроенергия и трафопост. Фотоволтаичните панели ще се монтират наземно, върху метална конструкция, посредством специализирани профили за монтаж и крепежни елементи. Достъпът до имота се осъществява посредством селскостопански път (ПИ с идентификатор 35871.210.372), който е продължение на улица от уличната мрежа на с. Каменна Рикса.

Съгласно становище изх. № 10-41-1/25.08.2023 г., РЗИ – Монтана счита, че за плановете не е необходимо да се извърши екологична оценка по отношение степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве.

С изх. № РД-4119-1/18.08.2023 г., ОДЗ – Монтана изразява становище, че за обект фотоволтаична електроцентрала следва да е изпълнено условието на чл. 23, ал. 3 от Закона за опазване на земеделските земи – “Изграждането и/или разширението на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, използващи фотоволтаични (слънчеви) системи, освен в случаите, когато производството на електрическа енергия се използва за собствени нужди, се допуска върху неполивни земеделски земи от седма до десета категория или некатегоризирани, при наличие на становище за присъединяване на обекта, издадено от съответния мрежови оператор.”.

МОТИВИ:

1. ПИ с идентификатор 35871.240.63 по КККР на с. Каменна Рикса, общ. Георги Дамяново попада в границите на две защитени зони – частично в BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (обявена със Заповед № РД-268/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите) и изцяло в BG0002002 „Западен Балкан“ за опазване на дивите птици (обявена със Заповед № РД-119/09.02.2012 г. на министъра на околната среда и водите и изменена със Заповед № РД-68/28.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите).

1.1. Имотът засяга две природни и едно ефективно местообитания, както следва:

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи, приоритетни за опазване в целия Европейски съюз), предмет и цел на опазване в защитена зона BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (т. 2.1, т. 3.1 и т. 3.2 от заповедта за обявяване на зоната), с обща оценка на природозащитното му състояние **неблагоприятно – лошо**, заемащо 80,7 дка (49,44%) от площта на имота.

- 6240* Субпанонски степни тревни съобщества, приоритетно за опазване в защитена зона BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ (т. 2.1, т. 3.1 и т. 3.2 от заповедта за обявяване на зоната), с обща оценка на природозащитното му състояние **неблагоприятно – незадоволително**, заемащо 9,1 дка (5,60%) от площта на имота.

- ефективно заето местообитание за вида жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*) върху 1,2 дка (0,75%) от площта на имота.

При извършена проверка на място в ПИ с идентификатор 35871.240.63 по КККР на с. Каменна Рикса, общ. Георги Дамяново е установено, че имотът не е разораван, не се обработва и в него няма трайни насаждения. Теренът на места е каменист, изцяло зает в по-голямата си част от тревна растителност, а в по-малка част от него има храстовидна растителност. Констатирано е наличието на следните растителни видове: *Ammophila arenaria*, *Achillea clypeolata*, *Achillea filipendulina*, *Bothriochloa ischaemum*, *Catananche caerulea*, *Convolvulus cantabrica*, *Centaurea orientalis*, *Cichorium intybus*, *Cirsium vulgare*, *Cephalaria transsylvanica*, *Centaurea collina*, *Digitalis lanata*, *Digitalis ferruginea*, ***Euphorbia nicaensis***, ***Eryngium campestre***, *Prunus spinosa* agg, ***Stipa capillata***, ***Sideritis montana***, *Sambucus ebulus*, ***Satureja montana***, *Teucrium chamaedrys*, ***Teucrium polium***, *Xeranthemum annuum* и др. Някои от тях, сформират част от тревни съобщества, които представляват природни и приоритетни местообитания, предмет и цел на опазване в защитена зона BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“: 6210 и 6240*.

2. На основание чл. 37, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която частичното изменение на ОУП на община Георги Дамяново и ПУП – ПЗ за ПИ с идентификатор 35871.240.63 по КККР на с. Каменна Рикса има вероятност да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитени зони BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ и

BG0002002 „Западен Балкан“. Усвояването на територия от защитените зони и превръщането ѝ в урбанизирана е свързано с:

- трайно увреждане на природни местообитания 6210 и 6240*, намаляване на площта им в защитена зона BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ и в мрежата от защитени зони като цяло, което от своя страна е свързано с риск от допълнително влошаване на параметрите, определящи природозащитното им състояние;

- значително въздействие върху степента на съхранение на видове птици и техните местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0002002 „Западен Балкан“, изразяващо се в:

- различна по степен загуба и/или трансформация на местообитания за гнездене, хранене, почивка и/или укритие на видове птици, като представители на разреди Соколоподобни: белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), сокол орко (*Falco subbuteo*); Ястребоподобни: малък орел (*Hieraaetus pennatus*), голям ястреб (*Accipiter gentilis*), осояд (*Pernis apivorus*); Вrabчоподобни: червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), черночела сврачка (*Lanius minor*); Кълвачоподобни: сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*); Щъркелоподобни: черен щъркел (*Ciconia nigra*) и др., поради затревяване или чакълиране на площта под и между фотоволтаичните модули;

- промени в благоприятния статус на защита на горепосочените видове (от изброените разреди) и на оценката им в зоната, свързано с отнемане на площи от местообитанията им;

- намаляване площта и качеството на природни местообитания и местообитания на видове и техните популации, които се срещат в защитените зони;

- изместване на видове и техни местообитания и по този начин намаляване на площта на разпространението им в защитените зони;

- фрагментация на природни местообитания и местообитания на животински видове, предмет на опазване в двете защитени зони; бариерен ефект при различни типове миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални) и прекъсване на биокоридори от значение за видовете, предмет на опазване;

- нарушаване баланса, разпространението и плътността на видове, които са показатели за постигане на благоприятния статус в рамките на защитените зони;

- различно по продължителност и интензивност безпокойство на животински видове, включително и прогонване от местообитанията им, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване;

- вероятност от кумулативни въздействия върху предмета и целите на опазване в защитените зони.

3. Реализацията на дейностите по изграждането на фотоволтаична инсталация (модули и съответната техническа инфраструктура) ще е свързано с пряко и трайно нарушаване на земи и повърхностно навлизане в геоложките структури при тяхното монтиране. Новите елементи ще доведат до пряка и дълготрайна промяна в състоянието на околната среда и значителна визуална промяна на ландшафта от „зеделски“ в „техногенен“.

4. Чрез извършването на екологична оценка на частичното изменение на ОУП на община Георги Дамяново и ПУП – ПЗ за ПИ с идентификатор 35871.240.63 по КKKP на с. Каменна Рикса ще се оцени вида и степента на въздействието от реализацията на плановите върху околната среда и ще се посочат адекватни мерки за ограничаване, предотвратяване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на плановите.

5. Необходимо е да се разгледат алтернативи на местоположение и в устройственото придвиждане на плановите, които задълбочено да се оценят в доклада за екологична оценка (ДЕО).

На основание чл. 14, ал. 4 от Наредбата за ЕО поставям следните изисквания към съдържанието и обхвата на екологичната оценка:

1. Екологичната оценка трябва да бъде съобразена с изискванията за съдържание, съгласно чл. 86, ал. 3 от ЗООС.

2. Като отделно приложение към ДЕО да се включи оценка на степента на въздействие върху защитени зони BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ и BG0002002 „Западен Балкан“, под формата на доклад (ДОСВ), съобразен с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС и вземайки предвид следното:

- В анотацията на ДОСВ да бъдат описани подробно предвижданията на плановите и съпътстващите ги елементи, независимо от описанието им в ДЕО.

- При определянето на степента на въздействие на плановите да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване състоянието на местообитанията (площ) и местообитанията на видовете (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в двете защитени зони. Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на природните местообитания и местообитанията на видовете в горепосочените защитени зони и в мрежата от защитени зони като цяло, т. е. въз основа конкретни изчисления, кои от предвижданията на плановите, каква площ от конкретно природно местообитание и местообитание на видове засягат в зоните (а не спрямо общата им площ) и какъв процент от него увреждат, унищожават или повлияват по друг начин. Алгоритъмът на изчисленията трябва да бъде обяснен, разбираем и проследим, и да бъде представен в текстови вид, освен в табличен.

- В ДОСВ следва да бъдат разгледани следните възможни въздействия:

- да бъде поотделно и подробно разгледано въздействието върху всички видове, предмет на опазване в горепосочените защитени зони като особено внимание да се обърне на консервационно значимите видове, както и на популациите и местообитанията на видовете с оценка „А“ в стандартния формуляр за данни и след това с оценка „В“ и „С“: да се определи и подкрепи с мотиви дали ще настъпи промяна в настоящата оценка на състоянието спрямо стандартния формуляр; в тази връзка да се оцени степента на въздействие спрямо целите на опазване на двете зони, използваният алгоритъм за оценка на степента на въздействие следва да бъде обяснен и обоснован ясно, вкл. със събрана информация от теренни проучвания, както във връзка с настоящото намерение, така и във връзка с други проучвания на района – видов състав и количество (видове с особена важност – застрашени, мигриращи, гнездящи, почиващи ята от птици; статус на пребиваване и сезонна динамика (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); поведение на птиците – за всеки вид поотделно (денонощна активност; гнездови и ловни територии и коридори на предвиждане между тях; места за нощувка и хранене и коридори на предвиждане между тях; хранителна база; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; други специфични фактори);

- пряко унищожаване на видове и техните местообитания като се разграничат тези с висока консервационна стойност, включени в предмета на опазване на гореописаните защитени зони;

- пряко трайно увреждане на естествения характер на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в зоните, като места за гнездене, пренощуване, хранене, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация;

- влияние върху фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение;

- влияние върху изместване на видове и техни местообитания, чието присъствие в защитените зони е значително и по този начин може да намали площта на разпространението им в тях;

- влияние върху нарушаване на факторите, които помагат за запазването на благоприятния статус на защитените зони или които са необходими за възстановяването им

до постигане на благоприятен статус в тяхните рамки, както и влияние върху баланса, разпространението и плътността на видове, които са показатели за благоприятния статус на защитените зони.

- Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат при необходимост мерки, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на конкретни значителни отрицателни въздействия върху природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в гореописаните защитени зони, които възложителят на плановете да изпълни. Същите да са измерими и контролируеми. Към всяка мярка следва да се определи степента ѝ на въздействие върху видовете, предмет на опазване в двете защитени зони.

- При разглеждане на алтернативи за реализацията на плановете, същите следва да изхождат от целите за опазване и статуса на двете защитени зони като приоритетни пред всякакви доводи за икономичност, времеемкост или др. аспекти от дадено алтернативно решение. Необходимо е да се направи равностойно описание, анализ и съпоставка на различните алтернативи като се разграничи степента на отрицателните въздействия спрямо природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитените зони, произтичащи от всяка една от алтернативите. При необходимост да се разгледат алтернативи за устройствени параметри и др.

- Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване и оценка, особено собствени полеви проучвания, ако са извършвани такива (интензивност, период, времетраене, резултати). Когато степента на въздействие се оценява въз основа на въведени от авторите на ДОСВ варианти на изчисления, то използваните за целта параметри, критерии, понятия, съотношения, зависимости и др. следва да бъдат обяснени подробно и да показват логическа връзка между отделните оценки и обобщените заключения.

- Крайните заключения относно степента на въздействие върху защитените зони и предмета на опазване в нея да произтичат от направените в ДОСВ изводи при разглеждането и оценката на конкретните въздействия на отделните елементи на плановете върху определен вид или негово местообитание, вкл. и от оценката на кумулативното въздействие.

- Да се приложи актуален картен материал на хартиен и електронен носител, който да визуализира конкретните предвиждания на плановете в границите на имота.

На интернет адрес <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App> е публикувана актуалната информация за предмета и целите на опазване на защитени зони BG0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан“ и BG0002002 „Западен Балкан“, попълнен стандартен формуляр с данни и оценки, картен материал и координатен регистър, която следва да бъде използвана от експертите, изготвящи ДОСВ.

Оценката трябва да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, като най-малко двама от тях да са с компетенции в областта на ботаниката и орнитологията.

Решението може да бъде обжалвано пред министъра на околната среда и водите и/или пред Административен съд София – град в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Дата:12.05.23.....

ИНЖ. МИЛЕНА НИКОЛОВА

Директор на РИОСВ – Монтана